

@1A ༄། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་པད་མ་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@1B ༄། །གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པའི་

ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པའི་བར་རྣམས་ནི། རྒྱས་པར་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱུང་དོན་ལྟས་
ཚུལ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྡར་ར་ཆ་སེར་དང་སྔོང་སྒྲ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔོན་ལྟར་གྱུར་པ་འམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་གྲ་

ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་

ལགས་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། གྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
ཡོངས་སུ་སྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་

ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མུད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་
མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་

ལགས་ཀྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྩམས། གྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
ཡོངས་སུ་སྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐམས་

@2A ༄། ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྟོར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་

འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན། ཚུད་

པའི་གཞིའི་གནས་སྤྱུ་མ་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མདོ་དོན་ལའད་པ་ལ། མདོ་དོན་ཅུང་ཟད་ལའད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་དེས་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
ལའད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་ཆོན་དང་པོས་བཟློད་བྱ་ཅི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེན་

པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུང་བ་པོ་དུས་ཡུལ་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བཟློད་བྱ་རྣམས་དང་། ཆེས་ངོ་མཚར་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བྱེ་
བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་རིམ་

པ་བཞིན་དུ་འདིའི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པས་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། རྟོལ་བ་གཞན་གྱིས་གྲུན་ཀའི་སྐབས་མཆིས་པ། སྤྱི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དང་བའི་དོན་དོན་གསལ་
པོར་མ་བསྟན་པས་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མི་མཐུན་པའི་ཚུད་པའི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། གྲུབ་དོན་གཉིས་པས་བཟློད་བྱ་ཅི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུང་བ་པོ་བཟློད་བྱ་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ། བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་

དུས་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་ལྟོས་པར་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་སྒྲུབ་ལྟར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། གྲུབ་དོན་གསུམ་པས་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུང་བ་པོ་ནས་དུས་གྱི་བར་སྒྲུབ་དང་།
འདི་ནི་སྒྲན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་འདིའི་གོང་དུ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་

པས་སྒྲན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྐབས་མ་མཆིས་པ། སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་རུང་བས་ངས་པའི་དོན་དང་། དོན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པས་མཁས་པས་
བརྟགས་ན་ཚུད་པའི་གནས་མེད་པས་ཚུད་པའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་

@2B ཕྱིར། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངས་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་ཐ་མ་ངས་དོན་དུ་བཤད་ན། གསུམ་པོ་
དེའི་མཚན་གཞི་དང་། དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངས་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས། སྤྱིར་གྲུབ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་

བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ལ་འགལ་སྟོང་གི་བྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་བདེན་བཞིན་འགྲེལ་བས་བཞི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་

འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་དེ་རྣམས་

ཀྱི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ།

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྤང་ཡང་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། སྤང་ཡང་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་ཡང་བསྟོམ་པར་བྱར་མེད། ཅས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་རྣམས་དེའི་མཚན་

གཞི། རྒྱས་འབྲིང་བསྐུས་གསུམ་བར་པའི་མཚན་གཞི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་བར་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་འཇོག །ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། བར་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གྲུབ་པར་

བསྟན་པ། བྱང་ངེས་ཕྱི་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་འདིའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ།

དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གུན་གཞིའི་

ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་སྤྱི་རོལ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྒྲུང་གི་ནམ་ཤེས་སྒྲིང་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲིང་གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་ནམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

@3A ༄། །ལྟར་བསྟན་པས་དོན་སྒྲིང་གཉིས་རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན། ནང་སྡེ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ། དགོས་པ་འཁྱུར་ཡོད་དོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །ནམ་རིག་

སྒྲུང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྒྲིང་མཆེད་ནི། །ནམ་པ་གཉིས་སུ་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་སྒྲིང་མཆེད་ཡོད་པ་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲིང་བོ་ལ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་ཏེ། ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིང་མཆེད་

དང་ནང་མིག་གི་སྒྲིང་མཆེད་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་སྒྲིང་བར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྟག་པ་སོགས་བཀག་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀྱན་གཞིའི་

ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྒྲུང་གི་ནམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་དོན་
ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དོན་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་དེ་སྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་[བཏགས་(ETC)ཐུ(UGHOU)ཏ།]པའི་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འགོག་བདེན་རང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་བར་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་

ལྷན་འབྲེད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།

སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་

@3B དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རང་རྒྱལ་ལ་

ཉན་ཐོས་ལས་སྡེ་སྡོད་བྱུང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། ཐུབ་བའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལའོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་

ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་

རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་བར་
པའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དེའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་རྣམ་མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་བསྟན་དོན་མཐར་

བྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་གང་ཞིག། །དེ་ལྟར་བསྟན་པས་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་

@4A ༄། །གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་དོན་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། །རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་

གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་རིགས་ཅན་མེད་དེ། དེའི་ཆད་དུ་

བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། སུམ་རྩ་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་

དུ་བཀྲལ་བ་གཉིས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་དུ་མཆུངས་ཀྱང་འབྲེལ་ཚུལ་མི་མཆུངས་ཏེ། དང་པོས་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར་འབྲེལ། གཉིས་པས་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་མཚན་གཞི་སོགས་སྟོན་

པའི་སྐྱ་ཆེའི་སྟོད་སྒྲ་གསུམ་དུ་སྡེ་ནས་འཛོག་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་དག་སྟོང་དག་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་། དུས་

བར་པར་གསུངས་ཀྱང་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་མདོ་དང་། ཉུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་འདུལ་བ་

རུང་མཐུན་དུ་བྲགས་པ་རྣམས་དགོངས་འབྱེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟོད་བྱ་བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་སྟོན་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
མདོ་དེ་རྣམས་དགོངས་འབྱེལ་ནས་བཤད་པའི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་རུང་ཡང་སྒྱིར་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་

རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ངེས་སྤྱོད་ལྟར་ན་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་འབྱེལ་གྱིས་བྱང་ངེས་སྤྱོད་ལྟར་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་
ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱལ་

@4B པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱལ་མ་བྱལ་བྱེན་ནས་བསྟན་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་
ཆོས་འཁོར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བསྟུབ་པ་གང་ཞིག །བྱལ་དོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་

མདོ་དང་། བྱལ་དོན་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེར་སྤྱོན་མན་ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་

དེ་དག་ནི་ངས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་གྱི་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་སོགས་མི་འབྱེད་

ཀྱང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་སོགས་འབྱེད་དོ་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་ན་
དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཁོ་ན་དང་བཅུན་

བྱ་ཁོན་འི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་
དུ་རྩང་མི་རྩང་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། བཅུན་བྱ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་མེད་དེ། མདོ་ཡིན་ན་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལྔ་ན་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཅུན་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོས་བྱ་ལ་ཉེར་མཁོའི་དོན་མ་བསྟན་ན་བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་

ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤྱོད་ན་བསྟན་པའི་བཅུན་བྱ་མེད་དེ། དེ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་གྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་

འཇགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའགད་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲུལ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་དུ་
འཇགས་ངེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་

@5A ༄༅། །དམན་འཇགས་ངེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་འཇགས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
ཞུགས་སྟོང་གིས་བྱབ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་གྱི་

དོན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བར་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་གོ་བའི་ཤུགས་ལ་འཁོར་ལོ་
དང་པོས་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་

གྱི་རྣམ་གཞག་དུ་གོ་རྒྱས་ཤིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་བུས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་

གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་ལས། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་

གཞན་དབང་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མིད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

སྒྲིན་པའི་སྒྲིད་དུ་རུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་པའི་སྒྲིད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
དགོངས་པ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་མ་བཟློས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་རྒྱས། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་

ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་མ་བཟློས་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས། བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་

ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་

དང་པོ་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བདེན་བཞི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། བཀའ་

@5B དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་བར་པར་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ནོན་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། །བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

དུས་ཐ་མར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་
མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། །བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་

གཞི་གོང་དུ་ལཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་

སྟོང་། བར་པ་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མཐའ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་

རྟག་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན། སློ་སྐྱར་གྱི་མཐར་ལྟ་རྒྱུ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱར་སྐྱར་འདེབས་ལ་གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་སྡེ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། ནང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤིད་པ་བར་དོ་མེད་པར་འཛིན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་སྐྱར་

འདེབས་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ནང་སྡེས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོ་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་བྱུང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། སློ་འདོགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་

རྒྱུ་ལ་སློ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་སློ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་ལ་ཡང་གཞུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་

@6A ༄། །འཛིན་པ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅས་པའི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་

འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་

ཡང་ཀུན་ལྟན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་
པ་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་

འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་དང་

སྐྱར་འདེབས་གཉིས་ལས། སྐྱར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་

འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་

ཡིན་ནི་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིན། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་དེ་སྟུབ་པ་ལ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་དཔེར་སྤྲི་ལམ་སྟུ་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་

སོགས་དུ་མ་བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་སྟུབས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུར། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་བྱུད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

@6B མདོའི་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཐེག་བསྟུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇོན་པའི་རྟོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་

རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་ཚུལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས། དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ངེས་དཀའ་བས། དེ་བརྗོད་ན། དཔུ་མ་རང་

རྒྱུད་པ་རྣམས་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་སྤང་བར་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ཙམ་

པ་གཉིས་དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྤང་བར་འདོད་པས་དེ་ལཤད་ན། བརྟ་སྤང་གི་སྦྱོས་བྱས་ཡིད་གཏད་པའི་རྩལ་གྱི་སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་སྤང་རྩལ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། མིག་
ཤེས་དེ་ལ་སྡོན་པོ་སྡོན་པོར་སྤང་རྩལ་གཅིག། སྡོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་

དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྡོན་པོར་སྤང་བའི་སྤང་རྩལ་གཅིག་དང་འཇུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤང་བའི་སྤང་རྩལ་གཅིག་དང་གསུམ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེའི་སྤང་རྩལ་དང་པོ་གཉིས་སྤང་རྩལ་དོན་མཐུན་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་རྩལ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་པོ་སྡོན་པོ་ཡང་

ཡིན། སྡོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་རྩལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
གྱིས་བསྟན་པའི་སྤང་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤང་རྩལ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ། སྡོན་པོ་

དེ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྡོན་པོ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་དེ་དྲན་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོན་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དེས་

པ་ན་འདིའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནི་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་བཟློས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་

ཕྱིར། སྤང་ཚུལ་ཕྱི་མ་ཡོད་དེ། འཇུག་གཞི་དེར་སྟོན་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་གཞི་དེར་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྤང་ཚུལ་གྱི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤང་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དངོས་པོ་དང་། གཉིས་པའི་

@7A ༄། །དོན་དང་། གསུམ་པའི་སྤང་ཆ་ཙམ་རང་གི་མིང་བདས་བཞག་པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་
བའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་

གཞི་ཡིན་པ་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་པོ་ལྟར་སྟོན་པོར་སྤང་གི་བག་ཆགས་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོན་པོ་དེའི་གནས་ཚད་ཀྱི་
དབང་གིས་ཤར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་

བདའི་བརྗོད་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་འཇོག་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་སྟོན་འཇོན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་དེ་གཟུགས་སུ་འཇོན་པའི་རྟོག་

པའི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ།

སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐད་འཕྱག་པའི་འཕྱག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་པ་དང་། འཕྱག་གཞི་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ནས་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱར་གྱི་བག་ཆགས་གིས། །སྤྱིས་གྱི་བག་ཆགས་

འཛོག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ནི་སྤང་རྒྱལ་གསུམ་གའི་དོན་དངོས་པོ་རང་མཚན་པར་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྡོན་པོ་དེ་སྡོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ། སྡོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ། སྡོན་པོ་

སྡོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ། སྐྱ་དེའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རང་མཚན་དང་། སྐྱ་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞི་ལྡོག་སྡོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐད་འཕྱག་པའི་འཕྱག་གཞི་

ཡིན་པ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་སྡོན་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐད་འཕྱག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་

འཛིན་སྐྱབས་འཐད་ལྡན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ལུགས་དེ་ལ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེའི་ཕྱིར་

@7B གཞུགས་ཞེས་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཞུགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་འཇུགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བདམས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ངོ། །སྟོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་གཞུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་

པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཡིན་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་སྒྲུར་ལགད་པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲའི་འཛིན་སྐྱབས་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྣ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་
པས་སྒྲུའི་བཅོད་བྱའི་རང་ལྟོག་ཏྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་སྟི་མཚན་སྟི་མཚན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་
སྟི་མཚན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞུགས་སོགས་ཏྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདམས་འདོགས་པའི་

གནས་སུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོ་ན། མདོ་སྟེ་པས་སྟི་

མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་སྐད་དང་ཁས་སྒྲངས་གཉིས་ཀ་དང་

འགལ། ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་སྒྲ་མ་ལ་མ་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་སྤྱི་མཚན་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། མ་
ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་

དུ་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མིད་དོ། །ཁ་ཅིག །གསུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་ཟེར་ན། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་

ཡུལ་གཉིས་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
བྱང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། སྤྱི་བཙོན་བྱའི་རང་སྒྲོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཡང་གཞི་སྒྲོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་

@8A ༄། །དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ངེས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་

པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ལུགས་ལ་གཞི་བྱབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར་

ན། འོན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ་དེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་དེས་དེ་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་
སྒྲངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་བྱད་

པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་དེ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བདག་ཁས་སྒྲངས་ན་དབུ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མི་བྲོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་

པའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཙན། བྱོད་གཞི་ཆོས་ཙན་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་བདག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་ལུགས་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་

སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བྱབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་མིན་

པ་གཅིག་བསྟན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པས་གཞལ་བ་ན་དེ་དག་འཇུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་

ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པར་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་བས་འཇིགས་སྟེ་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདེའ་སྤྱང་གི་
སྤྱིས་བྱས་ཡིད་གཏད་པའི་རྩལ་གྱི་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་བཟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་

དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་བ་ལྟར་བྱ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇོན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་འདིའི་ལྷགས་གྱི་དོན་དམ་ལ་
སྟོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ལྟར་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་གྱི་བདག་འཇོན་ཕྱ་མོ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་

@8B དེ་དག་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་བཀག་པའི་མིད་དགག་དེ་ཉིད་ཉན་རང་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ལུང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ། ལང་གཤེགས། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དང་།

དོན་གྱི་སྡེ་ཆན་པའི་མདོ། །སྤུམ་བྱེད་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གང་གིས་ཁིགས་ན་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བརྟམ་ལ་གཏན་མི་བསྟོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སྟོ་སྟོར་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་

ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་སྟོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟམ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་སྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་མིང་མ་ཐོགས་པའི་སྟོས་བྱས་ཀྱང་སྟོ་སྟོར་བ་མཐོང་བ་ན་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་

ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འདྲའི་སྟོ་སྟོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི་སྟོས་བྱ་གཅིག་ལ་བརྟུན་ཕྱིན་དང་། དབང་པོ། བྱོང་
འཛོམས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཆོ་མིང་དེ་དག་སྟོས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྟོས་བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་འཇུག་པའི་

གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོས་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་མིང་དུ་མ་ལྟར་དོན་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་སྟུར་སྟུར་སྟོབ་བྱེད་འཕེན་
ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་སྟོས་བྱ་གཉིས་ལ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆོའང་དེ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་པོ་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་

པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པོ་དེ་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་གཅིག་དུ་འགྱུར་

བས་སྐྱེས་བྱ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་འབྲས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས། མིང་གི་སྒྲ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འབྲས་

ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འབྲས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཟུགས་གོང་གི་སྒྲ་ཕྱིར་བ་
བུམ་པ་ཡིན་མིན་ཚུངས་པ་སོགས་ནི་དོན་མི་ཆེ་སྒྲུལ་མོ། །དོན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱིར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

@9A ༄༅། །བྱུང་ན་བདུན་འབྲེལ་བུས་པ་ལ་མི་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ཕྱིར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་
སྒྲོན་དེར་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཟེར་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །དོན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་

པར་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བྱུང་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས། སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་ཀྱང་
གསུམ་གས་མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་བྱུང་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་

འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་དག་འཇོག་

པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། དེར་རང་ངོས་ནས་མ་
གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེར་མེད་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་

ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མ་བྱེན་གྱི་བར་

གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བདས་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་
འབྲེལ་བ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་མིང་དེ་ལ་མ་བཞུགས་པར་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་བྱ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་

ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་སུ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫས་འཛིན་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་

རོལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུགས་འཛིན་རྩལ་གཞན་ཁེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་

@9B གྱི་ཐ་སྟོད་འཕྲུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་
དབང་ཤེས་སྒྲུ་མ་འགག་པའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་མའི་དབང་ཤེས་གྱི་རྩལ་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་

སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲུང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྟོས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོང་དུ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞིའི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་

ཀྱན་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་། བཏགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། གཞན་དབང་
གི་མཚན་ཉིད། རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གང་ཞིག །རང་འཛིན་པའི་སྟོན་འབྲུལ་པའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཀྱན་

བཏགས་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག །ཡོངས་གྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད། འོན་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཕྲུག་པའི་འཕྲུག་གཞིར། རང་གིས་མཚན་ཉིད་

གྲིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེར་ཡོད་དམ་

མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇུག་གཞི་དེར་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཞེས་ངོ་བོ་དང་
བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་

ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བདར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོ་འདོགས་མིན་གྱི་
ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོ་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་སོགས་ཐ་

སྟོན་འཇུག་པའི་གཞི་དེར་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བཏན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེར་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་རྩལ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །དེ་སྒྲུང་རྩལ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་

@10A ༄། ཁྲིས་པ་ན་འདི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་རྟོག་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་

དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་།

དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་རྒྱུ་མིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ །སྟོང་སྟོང་རང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྟོང་སྟོང་ཅས་པའི་ཐ་

སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་ཞིར་སྟོང་སྟོང་རང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་
པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་

འོ་ན་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་དེ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་དང་མིད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་རུང་ཡིན། མིད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཕྱ་མོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་པོ་ཁོ་ནར་

བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མིད་དེ། དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཀྱི་དབང་དུ་

@10B བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཁོ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མིད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་

པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་ན།

གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་

འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཕུང་གི་སྟངས་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཁམས་བཙུག་གི་བར་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་གང་

ཞིག །དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་གཟུགས་ཕུང་གི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྟངས་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་

སྤྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུགས་ཕུང་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ནམ་
མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་གཞན་

དབང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འོན་ཆོས་

ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཕུང་གཟུགས་ཕུང་གི་ཆོས་

ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཟུགས་ཕུང་གི་གཞན་དབང་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་

དང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར། གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འོ་ན་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་

@11A ༄། །སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་
ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། མ་ཁྲབ་ཟེར་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཆད་

མ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་ཆད་

ལ་ལོངས་སྒྲིབ་དབྱེ་སྒྲིབ་ཕུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྒྲིབ་དབྱེ་སྒྲིབ་ཕུང་བ་ལྟར་

གནག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་གནས་ལུགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་སྒྲིབ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་
སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནང་སྟོང་པ་

ཉིད་མི་འགལ་བ་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་གནས་ལུགས་
ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་

འགོ་གཞོན་དཀའ་སྤེའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྟོང་འགྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟོ་བྱུར་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་

པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དབུ་སེམས་གཉིས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་

མ་གྲུབ་ཚེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁས་ལེན་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སློབ་རྣམ་དག་ཁས་ལེན་དགོས་

@11B མི་དགོས་ཚེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དེ་
གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་

གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་དང་སྤྱི་
མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཚད་མས་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་བཟོད་བྱའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་

གྲུབ་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་བཟོད་བྱ་དེ་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གྲིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས་

སྒྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འབྱེད་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་
སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག

གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མིད་དང་། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྟོང་ལས་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་
དང་གང་གིས་སུ། ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བཟོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་

@12A ༄། ཀྱི་ལུགས་དེ་མ་འབྱེད་ཏེ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་བཟོད་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྟུན་

འབྲེལ་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྟོམ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་དགོངས་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་

པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་
མདོ་རིལ་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་པས་འདོད་པའི་རྩ་

བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བསྟན་པར་ཐལ། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཞེས་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་

ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
བྱང་སར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དེ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་སྡེ་ཆོན་པའི་མདོ་དང་། སྦྱུལ་བྱེད་

ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན་སྒྲོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་པ་དེས་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲུའི་བཟོད་

བྱ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་པས་ཀྱང་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་།

བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་དཔེས་བསྟུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། །

དབྱ་མ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་

@12B བདུན་གྱི་བར་སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བཟོད་ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གསུངས། དུས་བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུ་སོར་བཞག་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ནའང་། དུས་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་

པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་

གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཛད་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ། མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་ཕྱོགས་ནས་དོན་དམ་པར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་དང་། གཞན་དབང་རྣམས་དགག་ཕྱོགས་ནས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་
རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་བྱུབ་རྣམས་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་

དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་

གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གུན་བཏགས་དང་། བཏགས་པ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་བྱུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞི་

ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱིསྟེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཉུས་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཉུས་དང་པོར་བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ནམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནམས་དང་དོན་དང་། ཉུས་བར་པར་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་སོགས་སུ་

@13A ༄། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྟུགས་སྤངས་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དུས་མཐའ་མར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་
ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོ་སོར་སྟེན་ས་སྟོན་པའི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་ཉུས་པའི་

ལུ་སྒྲ་བྱ་ངེས་དོན་དུ་གོའི་ཞེས་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་སྟེང་། རཁོང་ལོ་དང་པོ་དེ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་དོན་སྒྲ་གཉིས་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆོས་

ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་རྣམས་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོངས་གཞི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་ཀྱི་

རིགས་ཅན་ཐལ་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད། གཟུགས་སྒྲིལ་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཉུས་

པའི་ལེའུ་འདིས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་གཉིས་ཏེ་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་

ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་འགོ་མཇུག་གང་རུང་ལ་སྒྱུར། སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བའི་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲིལ་མེད་འགག་མེད་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ངེས་

དོན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་འགོ་མཇུག་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་

སྒྱུར་བ་ནམས་ཏེ་དོན་དུ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུས་ཀྱི་ལེའུ་འཛིན་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲིལ་སྒྱུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་

ལམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྒྲིང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་

མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཕྲུག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་

@13B པས་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སྤྱོད་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱེད་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡང་མེད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་

བཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་བཀའ་བས་གཞུགས་སྤྱོད་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཁྱེད་ལ་ཕྱིར་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་སྤྱོད་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྦྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་འབྱུང་ཅིང་། གཞན་དབང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་བ་ལའད་པ་དེ་ཡང་། མ་དྲོས་པས་ཁྱེད་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་པ་དེ་མ་སྤྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལའད་པས་རྟག་

མཐའ་ཁྱེད་ལ་ཕྱིར་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། གཞུགས་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་

པ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་

གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གཞུང་དབང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་དེས་གཞུང་དབང་བདེན་པར་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་ཞེན་དེ་སྤྱོད་བ་ལ་

གཞུང་དབང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚུངས་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད། གཞུང་གཉིས་ལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་གཉིས་

བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོར་གཞུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་

@14A ༄། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་དེ་ཁེགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་

པ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མཐའ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞུགས་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།

གཞུགས་སོགས་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོར་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ལཤད་པ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཉུས་པའི་ལེའུ་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་

བསྐྱབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་

མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྟེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་དགོངས་གཞིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར། ཀུན་

བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་དགོངས་གཞིར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཚན་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་ཚེས་བདག་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་

བསྟན་པའི་དགག་བྱ་དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་ཉུས་པའི་ལུ་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་

འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་སྒྲིས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་དུ་བབྱང་ན་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུམ་འབྲུམ་ལྟ་

@14B བྱ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བར་འགོ་མཁུག་གང་རུང་གཅིག་དུ་སྒྱུར་བའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བ་ལྟར་དུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་
དང་། སྒྲི་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་

མ་སྒྲུང་བ་ལས། འདིས་ནི་མདོ་སྒྲི་ཁ་ཅིག་ལས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་

བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཚེད་པའི་ལན་དུ་དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བ་མེད་

དོ། རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པ་དང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་རྒྱུའི་མདོ་དེའི་ནང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་འབྱམ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དངོས་སུ་སྒྱུར། སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་
བའི་མདོ་རྣམས་སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བ་ལྟར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་དུ་མི་རུང་བ་ཡང་བཤད་

པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་མཐུན་ཆེན་མོ་ལས། འདིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་བབྱང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་སོགས་སུ་བབྱང་དགོས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་ཡུམ་

རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པར་དབྱ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་སྒྲུང་བའི་ལུང་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་

དམ་ཡང་དག་འཕགས་གིས་ཉུང་པའི་ལཱ་འདིས། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངས་

དོན་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་དོན་དུ་བཀལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། གྲང་དོན་དུ་བཀལ་བ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་
ན་འགལ་ཡང་མདོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲང་ངས་རྣམ་འབྱེད་

ལས། གྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མེད་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གིས་ཉུང་པའི་ལཱ་

འདིས། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་
དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་

སྒྲུ་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གིས་ཉུང་པའི་ལཱ་འདིས། དབུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་

@15B ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་

བཀའ་བ་ལེའུ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་རྩལ་དུ་བཀའ་བ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་

དོན་མ་ཡིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཞིབ་དུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འགྲེལ་རྩལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་རྩལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་ལེའུ་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་གྱང་། སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ལེགས་

ཕྱི་ཆོས་འཁོར་གཅིག་ནི་འདོད་དེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གལ་ཏེ་

རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་པ་བས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་འཛོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སྒྲུམ་ན། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་དགོངས་འབྲེལ་དང་
ལང་གཤེགས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་

ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་ཉུས་པའི་ལེའུ་འདིས། དབུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཆ་ཕྱི་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ན། དེ་ལྟར་ཞི་
འཇོ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་དམ་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་འཇོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ @16A ༡༡། །དབུ་མ་སྒྲུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དགོངས་འབྲེལ་ལང་གཤེགས་རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་
གྱི་མདོ་རིལ་པོའི་དོན་ལ་ཆ་ཕྱི་ནས་འཛོག་ཅེས་དོགས་པ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སྐམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་ཉུས་པའི་ལེའུ་འདིས་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་

བྱང་ངེས་དངོས་སུ་བཀྲལ་བར་ཐལ། དེས་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེའུ་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བྱང་
དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀྲལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུས་གྱི་

ལེའུས་དེ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་འགོ་མཇུག་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་ཤེས་རབ་སླིང་པོ་ལྟ་བུ་བྱང་དོན་
དུ་བཀྲལ། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟུབ་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སླིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་མ་སྐྱར་བར་གཟུགས་མེད། ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱི་སྒྲིའི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་

དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་།
ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་རྒྱས་འབྲིང་།

བསྐྱུས་གསུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་དག་འདི་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་

@16B བྱུག་ ཐ་མ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པའི་ཆོ་ན་ཀུན་ཤེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲིས་པ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲུར་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཅེས་

པ་དེས་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུག་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྲུར་བའི་མདོར་མི་

འདོད་དེ། མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་གསལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་ཉུང་པའི་ལེན་དང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་
པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ལེགས་

ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐ་སྐད་ནི་འདོད་དེ། ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དེའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ༄
གཟུངས་རྒྱལ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་པ་དང་། མདོའི་

དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐད་
གསུངས་ཏེ། གཟུངས་གྱི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོས་ཉུང་པའི་མདོ་ལས།

རིགས་གྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོན་བྱ་མཁན་མཁས་པས་རྟོན་བྱ་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། རྟོན་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་རྟོན་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱངས་
ཏེ། དང་པོར་ལན་ལྔ་འི་རྒྱ་རྟོན་པོས་སྐྱངས་ཏེ་སྐྱའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བརྩོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་བརྩོན་པ་འདོར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས་

@17A ཨྲ། །རས་སྤབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་བོ་རྒྱུ་འི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞིས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་

ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོབ་བསྟེན་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་
ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་
གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཉུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་

སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་འདི་ནས་བཤད་
པའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་

འཁོར་ལོ་གསུམ་པོའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་སོགས་སྤྱིར་པོའི་མདོ་བཅུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་
པ་དེ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས། འདི་ནས་བཤད་པ་དེ་མོར་བྱ་

གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུས་གྱི་ལེན་འཛིན་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་
བསྟན། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་སོགས་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་

@17B བསྟན། དགོངས་འབྲེལ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ངེས་ཕྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཡོད་དེ། སྤྱིས་བྱ་རྒྱུར་དུའི་ཆོས་སྒོར་སྟོན་པའི་མདོ་རིམ་པ་དང་
པོ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱུག་སྟོན་པའི་མདོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་

རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་སྟོན་པའི་མདོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་འདི་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལེ་རིམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ།

བདག་ཉིད་སྒྲིག་སྟོང་དག་བསྐྱབ་པ། གཞན་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་གསུམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐེག་དམན་

གྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལམ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མངོན་མཐོའི་རྟོན་ལ་རྒྱལ་གྲིམས་ཉམས་སུ་ལན་རྒྱལ་བསྟན། གཉིས་པས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱལ་བསྟན། གསུམ་

པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མངོན་མཐོའི་རྟོན་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་བསྟན། གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་

ཚུལ་བསྟན། གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྫོགས་བྱང་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
པ་ལས། དང་པོར་བསོད་ནམས་མིན་པ་ལོག། །ཅིས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དབང་རྟུལ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་
ཚོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་རྟུལ་

@18A ༄༄༅། །ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་པར་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་བརྟན་པ་དར་རྒྱས་གྱིས་སྦྱར་བའི་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་གྱི་སྤྱི་
དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།